Cauza civilă nr. 2-23092180-12-2-28062023-1 (2-13018/23)

HOTĂRÂRE
În numele Legii

16 septembrie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru),
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Russu Natalia
Grefier Poiată Valeria

în sediul instanței, în ședință de judecată publică, în procedură contencioasă, în limba română, examinând cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de către *****împotriva lui *****, cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată,

constată:

Argumentele participanților la proces.

1. Prin cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul instanței la 27 iunie 2024, sub nr. 05-3/3-35932, reclamantul *****a chemat în instanța de judecată pârâtul *****, solicitând încasarea datoriei, dobânzii legale de întârziere, prejudiciului cauzat de evoluția indicelui prețurilor de consum și încasarea cheltuielilor de judecată.
2. În motivare, reclamantul învederează că, la 21 februarie 2020, a încheiat cu pârâtul ***** un acord privind intenția de vânzare-cumpărare a întreprinderii ca un complex patrimonial. Indică faptul că, potrivit clauzelor acestui contract, a transmis pârâtului ***** suma de bani în mărime de 70000,00 (șaptezeci mii de Euro,00 Cenți) de Euro, iar pârâtul *****, la rândul său, a confirmat recepționarea întregii sume și s-a obligat până la 21 mai 2020, să efectueze perfectarea actelor corespunzătoare pe numele său privind întreprinderea „Trak Service” S.R.L., c/f 1003600021957 (inclusiv bunurilor imobile cu numerele cadastrale ***** ce aparțin întreprinderii). Tot atunci, mapa cu actele constitutive privind „Trak Service” S.R.L. i-au fost transmise pentru păstrare. Relevă că, la 28 aprilie 2020, pârâtul a intervenit în vederea modificării acordului din 21 februarie 2020 și a solicitat restituirea actelor constitutive a întreprinderii pentru eventuala gajare a acesteia și restituirea sumei de 70000,00 Euro, fapt confirmat prin includerea modificării în contract cu aplicarea semnăturii personale a pârâtului. Susține că, concomitent cu modificarea operată, pârâtul/debitor ***** a recunoscut existența datoriei și s-a obligat la restituirea întregii sume de 70000,00 Euro până la 21 mai

2020 inclusiv. Relatează că, pârâtul ***** nu și-a executat obligația pecuniară după cum s-a obligat până pe data de 21 mai 2020, nici până în prezent nu a mai avut curajul de a da careva explicații referitor la restituirea sumei primite și datoria formată. Susține că a acționat cu bună-credință atât la momentul transmiterii sumei de bani și semnării contractului cât și după expirarea termenului de restituire a sumei. Relevă că, la scadența termenului de restituire a sumei, a solicitat în repetate rânduri pârâtului ***** să-și execute necondiționat obligația contractuală asumată, însă acesta din urmă, acționând cu rea-credință și prin invocarea permanentă a diferitor promisiuni goale, până în prezent nu a restituit suma datorată. Mai menționează faptul că, la încheierea prezentului acord, nu au prevăzut expres plata a careva penalități și/sau mărimea acestora, însă, conducându-se de prevederile legale prevăzute de art.942 alin.(l,2) din Codul civil, consideră că este în drept de a solicita plata dobânzii de întârziere pentru suma datorată din data imediat următoare scadenții plății până la data în care s-a efectuat plata. Specifică faptul că, având în vedere că data scadentă a restituirii împrumutului a fost prevăzută expres (adică data de 21.05.2020), consideră legală și întemeiată pretenția de încasare de la pârâtul ***** a dobânzii de întârziere, calculată prin intermediul SITE-lui calcresult.prolex.md: dobânda de întârziere constituie 37416,92 (treizeci și șapte mii patru sute șaisprezece,92) Euro și a fost calculată pentru perioada 21 mai 2020 – 26 iunie 2023, în temeiul art. 942 alin.2 din Codul civil, după formula: D x (X+9%) / 365 x Y, unde: D - suma datoriei, X- rata de refinanțare a BNM (cont de evoluția acesteia), 9% - procentul de întârziere peste rata dobânzii, conform art.874 CC RM, 365 - numărul de zile întru-un an, У- numărul de zile de întârziere. Concomitent, consideră legală și întemeiată pretenția privind repararea prejudiciului patrimonial (rata inflației) cauzat prin neexecutarea răspunzătoare a obligațiilor sale de către pârâtul *****. Prin urmare suma prejudiciului cauzat de evoluția indicelui prețurilor de consum (rata inflației) pentru perioada 21 mai 2020 – 26 iunie 2023, în conformitate cu datele oficiale ale Biroului Național de Statistică al RM, constituie – 31505,19 Euro(treizeci și una mii cinci sute cinci, 19) de Euro și a fost calculată după formula (calculul se anexează): Sp = Dc x Y x Z , unde Sp - suma prejudiciului cauzat de evoluția indicelui prețurilor de consum, Dc - suma datoriei creditoriale, У-numărul de zile de întârziere, Z— rata inflației/zi. Indică faptul că, conform prevederilor art.934 alin.(1) (4) din Codul civil, creditorul are dreptul la despăgubiri pentru întregul prejudiciu cauzat prin neexecutarea obligației, cu excepția cazului în care debitorul demonstrează că neexecutarea este justificată. Prejudiciul cuprinde prejudiciul patrimonial și nepatrimonial (moral). Conform prevederilor art.936 alin.(l) din Codul civil, despăgubirile pentru prejudiciul patrimonial cauzat prin neexecutarea obligației reprezintă suma de bani care va pune creditorul, pe cât este posibil, în situația în care s-ar fi aflat dacă obligația s-ar fi executat în mod corespunzător. Aceste despăgubiri acoperă dauna suferită real (inclusiv cheltuielile suportate și reducerea valorii bunului) și profitul ratat de creditor. Concretizează că, odată ce data scadentă a fost stipulată expres în contract, pârâtul ***** se află în întârziere din data de 22 mai 2020, iar somarea acestuia,

potrivit -prevederilor art.912 alin.(l) din Codul civil nu este obligatorie, și creditorul/reclamant este în drept să ceară executarea silită a obligației. Relatează că, conform art.1 din Dispoziția nr.3 din 15 aprilie 2021 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, pe durata stării de urgență, termenele de prescripție și - -termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență instituite potrivit Hotărârii Parlamentului nr.49 din 31martie 2021. Potrivit art. l din Hotărârea Parlamentului nr.49 din 31 martie 2021, se declară stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 1 aprilie-30 mai 2021. Conform art.398 alin.(3) Cod civil, curgerea termenului de prescripție extinctivă continuă de la data încetării împrejurărilor care, servesc drept temei pentru suspendarea procesului prescripției extinctive. Termenul curs în perioada în care cursul prescripției extinctive este suspendat nu se include în termenul de prescripție extinctivă. (...) Astfel, consideră că se află în termenul legal în interiorul căruia poate să-și apere dreptul încălcat, or termenul prescripției extinctive, prin efectul legii, s-a prelungit până pe data de 20 iulie 2023. Mai susține că, în legătură cu acest litigiu, între avocatul Mustea Constantin, din cadrul C.A. „Mustea Constantin", și reclamantul *****, a fost încheiat contractul de asistență juridică nr.01-05/2023 din 05 mai 2023, în baza căruia avocatul Mustea Constantin a fost ales în calitate de reprezentant al său, iar împuternicirile i-au fost date în mandatul avocațial nr. 347 seria MA nr. 1777897 din 05 mai 2023, pentru care reclamantul a achitat onorariul în sumă de 10000,00 de Lei. Totodată, conform prevederilor legale, a achitat taxa de stat pentru examinarea prezentei cauze civile în mărime de 25 mii lei MD. De asemenea, în vederea excluderii dubiilor referitor la competența teritorială generală, precum și în scopul asigurării dreptului la un proces echitabil și al dreptului la apărare inclusiv al pârâtului *****, acționând prin intermediul reprezentantului său, avocatului Mustea Constantin a solicitat Î.P. "Agenția-Servicii Publice" Departamentul Evidență și Documentare a populației informația referitor la ultimul domiciliu și/sau reședința înregistrat pe teritoriul Republicii Moldova a pârâtului, pentru care a achitat taxa de 191,20 Lei MD.

3. *În drept*, reclamantul și-a fundamentat cererea de chemare în judecată în temeiul dispozițiilor de la art. art. 9-11, 15 alin.(1), 19, 308, 774 alin.(l), 775 alin.(l), 776, 858 alin. (1,2), 901 alin.(l) lit.a), e),f), 912 alin.(1), 934 alin.(l,4), 936 alin.(l), 942 alin.(l,2) din Codul civil și art. art. 5-8, 22, 38, 55, 59, 60 alin.(2), 75 alin.(l), 80 alin.(7), 81, 82-84, 87, 90 lit. i), 94 alin.(l), 96 alin.(l, 11), 174 alin.(l), 175 alin.(l) lit. a), 166 și 167 din Codul de procedură civilă și **a solicitat** încasarea de la pârâtul ***** în beneficiul reclamantului *****Vasile a sumei sub formă de datorie în mărime de 70000,00 (șaptezeci mii,00) de Euro, a sumei sub forma de dobândă legală de întârziere, în mărime de 37416,92 (treizeci și șapte mii patru sute șaisprezece,92) Euro, calculată pentru perioada 21 mai 2020 – 26 iunie 2023, a sumei sub formă de prejudiciu cauzat de evoluția indicelui prețurilor de consum (rata inflației), conform, calculului din pct.6., în mărime de 31505,19 (treizeci și una mii cinci sute cinci, 19) de Euro, încasarea de la pârâtul ***** în beneficiul

reclamantului *****Vasile a sumei sub formă de cheltuieli de judecată, suportate în legătură cu acest litigiu, în mărime totală de 35191,20 de lei (formate din 25000,00 Lei - taxă de stat, 10000,00 lei - cheltuieli de asistență juridică și 191,20 lei - cheltuieli pentru achitarea serviciului solicitat la I.P.,, Agenția Servicii Publice ”).

4. *În ședința de judecată,* reclamantul *****, citat legal, nu s-a prezentat, fiind reprezentat de către avocatul Mustea Constantin.
5. *În ședința de judecată*, reprezentantul reclamantului, avocatul Mustea Constantin, a pledat pentru admiterea integrală a cererii de chemare în judecată. A specificat că, inițial înscrisul prezentat cu titlu de Acord privind intenția de vânzare-cumpărare a întreprinderii ca un complex patrimonial a fost încheiat ca un antecontract, ulterior, însă, s-a transformat într-un contract de împrumut.
6. *În ședința de judecată,* pârâtul *****, citat legal, nu s-a prezentat, fiind reprezentat de către avocatul Sidlețchi Iurie.
7. *În ședința de judecată*, reprezentantul pârâtului, avocatul Sidlețchi Iurie, a pledat pentru respingerea cererii de chemare în judecată, ca neîntemeiată, a confirmat că pârâtul a primit suma de 70000,00 Euro, dar a returnat o parte din această sumă, însă nu are probe prin care să confirme faptul dat. A concretizat că, o parte de bani au fost rambursați în numerar, direct reclamantului, dar nu deține careva probe în acest sens.

Aprecierea instanței de judecată.

8. Analizând motivele acțiunii înaintate, criticile formulate la aceasta, probele prezentate în judecată și prevederile legale ce guvernează speța, în raport cu considerentele ce vor fi redate în continuare, cererea de chemare în judecată se admite parțial.
9. Din conținutul art. 130 din Codul de procedură civilă reiese că, ”*Instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanţa judecătorească este obligată să reflecte în hotărîre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe şi respingerea altor probe, precum şi argumentarea preferinţei unor probe faţă de altele. Proba este declarată ca fiind veridică dacă instanţa constată prin cercetare şi comparare cu alte probe că datele pe care le conţine corespund realităţii*.”
10. În articolul 239 din Codul de procedură civilă este arătat că ”*Hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărîrea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată*”.

11. Potrivit prevederilor art. 240 alin. (1) din același Cod, ”*La deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii”, iar în conformitate cu exigențele alineatului (3) din același articol, ”Instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant și în numele legii*.”
12. Asupra cauzei de față, instanța de judecată a stabilit situația de fapt potrivit căreia, la 21 februarie 2020, pârâtul ***** a întocmit înscrisul prin care s-a identificat în calitate de fondator 100% al ”TRAK SERVICE” S.R.L., IDNO: 1003600021957 și prin care s-a obligat să-i vândă lui *****, IDNP: *****, societatea comercială ”TRAK SERVICE” S.R.L., cu bunul imobil: teren cu numărul cadastral *****, construcție cu numărul cadastral *****.01, construcție cu numărul cadastral *****.02, contra sumei de 70000,00 Euro și prin care a confirmat că i-a primit în numerar la 21 februarie 2020. Tot prin înscrisul dat, pârâtul s-a obligat să perfecteze actele corespunzătoare în favoarea lui *****până la 21 mai 2020. (f.d. 35)
13. S-a mai constatat că, tot la 21 februarie 2020, pârâtul ***** i-a transmis lui *****documentele de constituire a societății comerciale ”TRAK SERVICE” S.R.L. (f.d. 35)
14. În cadrul ședinței de judecată, reprezentantul reclamantului, avocatul Mustea Constantin, a susținut că, la 28 aprilie 2020, pârâtul a solicitat restituirea actelor constitutive ale întreprinderii, fapt ce se confirmă prin același înscris, prin completările înscrise de către pârât la 28 aprilie 2020, invocând că astfel a modificat Acordul.
15. În cadrul ședinței de judecată, partea reclamantă a confirmat că, prin înscrierile din 28 aprilie 2020, pârâtul ***** a recunoscut existența datoriei și s-a obligat la restituirea sumei de 70000,00 Euro, invocând că astfel, antecontractul de vânzare-cumpărare a societății comerciale s-a transformat în recipisă de împrumut. (f.d. 35)
16. În conformitate cu art. 123 alin. (6) Cod procedură civilă ”*Faptele invocate de una din părţi nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat*.”
17. În cadrul ședinței de judecată, reprezentantul pârâtului, avocatul Sidlețchi Iurie, a confirmat instanței că pârâtul ***** într-adevăr a avut intenția să-i vândă reclamantului *****societatea comercială ”TRAK SERVICE” S.R.L., a mai confirmat că pârâtul a primit de la reclamant suma de 70000,00 Euro în contul vânzării întreprinderii, dar intenția nu a fost realizată.
18. A mai confirmat reprezentantul pârâtului, avocatul Sidlețchi Iurie că, pârâtul a rambursat o parte din sumă, însă nu deține careva probe care să confirme faptul dat.
19. În conformitate cu art. 131 alin. (1) Cod procdură civilă ”*Explicaţiile date de părţi şi intervenienţi asupra circumstanţelor care le sînt cunoscute şi care au importanţă în proces urmează a fi verificate şi evaluate deopotrivă cu celelalte probe. Explicaţiile pot fi date oral sau în scris. Dacă partea audiată are mai mulţi coparticipanţi procesuali, instanţa, în funcţie de circumstanţele cauzei, determină necesitatea interogării tuturor coparticipanţilor sau numai a unora din ei. Instanţa*

poate considera suficiente pentru proces circumstanţele determinate în baza explicaţiilor uneia dintre părţi dacă cealaltă deţine proba solicitată de instanţă, dar nu o prezintă. Dacă partea obligată să dovedească afirmaţiile sale deţine, dar nu prezintă în judecată, probele necesare, instanţa este în drept să-şi întemeieze concluziile pe explicaţiile date de partea adversă. Dacă o parte recunoaşte în şedinţă de judecată sau în cadrul îndeplinirii delegaţiei judiciare faptele pe care cealaltă parte îşi întemeiază pretenţiile sau obiecţiile, aceasta din urmă este degrevată de obligaţia dovedirii lor. Recunoaşterea se consemnează în procesul-verbal al şedinţei de judecată. Recunoaşterea expusă în scris se anexează la materialele dosarului. Renunţarea la recunoaşterea efectuată în judecată influenţează recunoaşterea numai dacă partea care a recunoscut faptele dovedeşte că mărturisirea lor nu corespunde adevărului, ci este rezultatul unei erori. Numai în acest caz, recunoaşterea îşi pierde valabilitatea. În cazul cînd instanţa judecătorească are îndoieli referitor la recunoaşterea efectuată, constatînd că s-a procedat astfel pentru tăinuirea circumstanţelor reale ale cauzei ori în urma unei înşelăciuni, violenţe, ameninţări sau erori, ea va respinge, printr-o încheiere, recunoaşterea. În acest caz, faptele recunoscute urmează a fi dovedite în baza regulilor generale. Recunoaşterea acţiunii sau a faptelor efectuată în primă instanţă îşi păstrează veridicitatea şi în instanţele ierarhic superioare."

20. Așa fiind, prin prisma dispozițiilor legale de la art. 123 alin. (6) coroborat cu dispozițiile legale de la art. 130 din Codul de procedură civilă, reținând înscrisul prezentat în judecată de către reclamant cu titlu de Acord privind intenția de vânzare-cumpărare a întreprinderii ca un complex patrimonial din 21 februarie 2020, ulterior, modificat în recipisă de împrumut, reținând explicațiile date pe parcursul examinării cauzei în interesele părților, instanța de judecată statuează că, în speță, s-a dovedit cu certitudine faptul că, reclamantul *****și pârâtul ***** au avut intenția să încheie un contract de vânzare-cumpărare a societății comerciale "TRAK SERVICE" S.R.L., cu bunul imobil: teren cu numărul cadastral *****, construcție cu numărul cadastral *****.01, construcție cu numărul cadastral *****.02, contra sumei de 70000,00 Euro. La fel, în speță, s-a dovedit cu certitudine faptul că, pârâtul Botnari Veaceslav a primit în contul intenției vânzării întreprinderii suma de 70000,00 Euro, în numerar, de la *****și s-a mai demonstrat că, vânzarea societății comerciale "TRAK SERVICE" S.R.L. nu s-a mai realizat, părțile rămânând într-un raport juridic obligațional de împrumut.
21. Este de reținut că, punctul de divergență pe cauza dedusă judecății, este dacă pârâtul ***** are față de reclamantul *****datoria în sumă de 70000,00 Euro, având în vedere explicațiile avocatului Mustea Constantin, în interesele reclamantului, prin care susține că pârâtul nu a rambursat suma de 70000,00 Euro și explicațiile avocatului Sidlețchi Iurie, în interesele pârâtului, precum că ultimul ar fi rambursat o parte din datorie.
22. Reieșind din pretențiile deduse judecății și temeiul de drept invocat de către reclamant, instanța de judecată statuează că, raportul juridic material-litigios dintre

reclamantul *****și pârâtul ***** este prezumat în materia neexecutării obligațiilor.

23. În conformitate cu art. 117 alin. (1) și alin. (2) din Codul de procedură civilă ”Probe în cauze civile sînt elementele de fapt, dobîndite în modul prevăzut de lege, *care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. În calitate de probe în cauze civile se admit elementele de fapt constatate din explicaţiile părţilor şi ale altor persoane interesate în soluţionarea cauzei, din depoziţiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experţilor*.”
24. Articolul 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă reglementează că, ”*Fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.*”
25. Articolul 121 din Codul de procedură civilă prevede că, ”*Instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului*.”
26. Așa fiind, instanța de judecată accentuează că, sarcina prezentării probelor este obligația ambelor părți, în temeiul regulii potrivit căreia fiecare parte trebuie să-și dovedească pretențiile și obiecțiile sale.
27. Efectul defavorabil al nedovedirii afirmațiilor referitoare la circumstanțele de fapt ale cauzei va cădea asupra părții care a avut posibilitatea şi care trebuia să se asigure cu probă veridică fără a suscita îndoieli.
28. Este de reținut că, pârâtul ***** nu a prezentat în judecată nicio probă întru justificarea circumstanțelor de fapt pe care și-a întemeiat poziția de apărare, precum că ar fi restituit o parte din suma de 70000,00 Euro, rezumându-se doar la explicațiile avocatului date în cadrul ședinței de judecată.
29. În context, se accentuează că, elementele de fapt ce rezultă din explicaţiile părţilor pot fi admise în calitate de probe numai în condiția când pot fi verificate şi evaluate deopotrivă cu celelalte probe, însă pârâtul a eșuat să prezinte careva probe întru dovedirea restituirii unei părți din suma de 70000,00 Euro, pe cale de consecință, instanța de judecată apreciază faptele comunicate de către avocatul Sidlețchi Iurie, în interesele pârâtului, ca fiind insuficiente pentru a stabili cu certitudine restituirea unei părți din datoria revendicată și nu vor putea fi luate în considerație la pronunțarea hotărârii judecătorești, mai mult, pârâtul nici nu a concretizat ce sumă pretinde că a fost restituită.
30. Se conchide că, pârâtul ***** nu a prezentat probe pertinente și utile care să dovedească existenţa circumstanţelor de fapt invocate.
31. În atare împrejurări, pentru a se pronunța astfel, instanța de judecată va reține doar poziția reclamantului cu privire la faptul că pârâtul nu i-a restituit suma de 70000,00 Euro, deși, la 28 aprilie 2020, prin înscrierile suplimentare în înscrisul prezentat în judecată, s-a obligat să o restituie, circumstanțe de fapt care nu au fost răsturnate de pârât pe parcursul examinării cauzei.

32. Potrivit art. 9 alin. (1), alin. (2) lit. a) din Codul civil ”*Drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. Drepturile şi obligaţiile civile apar: a) din contracte şi din alte acte juridice*.”
33. Instanța de judecată va accentua că, în cadrul ședinței de judecată, avocatul Mustea Constantin, în interesele reclamantului, a declarat că, inițial, Acordul privind intenția de vânzare-cumpărare a întreprinderii ca un complex patrimonial din 21 februarie 2020 a fost încheiat ca un antecontract, care, prin înscrierile ulterioare ale pârâtului din 28 aprilie 2020, s-a transformat în recipisă de împrumut.
34. Potrivit art. 999 alin. (1), alin. (2), alin. (4) Cod civil ”*Antecontractul este contractul prin care o parte (promitent) se obligă față de cealaltă parte (beneficiar) să încheie în viitor un alt contract (contract definitiv) la cererea beneficiarului. Această obligație poate fi asumată și de către ambele părți. Antecontractul trebuie să prevadă clauzele esențiale ale contractului definitiv și să fie încheiat în forma cerută de lege pentru contractul definitiv, sub aceeași sancțiune. Sumele plătite și alte prestații executate în temeiul antecontractului se prezumă a fi un avans în contul prestațiilor care vor fi datorate prin contractul definitiv. Cu toate acestea, chiar dacă bunul deja s-a predat, dreptul de proprietate ori alt drept real asupra acestuia nu se poate dobîndi decît în temeiul contractului definitiv*.”
35. În conținutul art. 1000 alin. (1), alin. (2) din Codul civil este reglementat că ”*În cazul neexecutării fără justificare a obligației promitentului de a încheia contractul definitiv, beneficiarul poate cere instanței de judecată să pronunțe o hotărîre care să țină loc de contract definitiv. Dată a încheierii contractului se va considera data rămînerii definitive a hotărîrii judecătorești. Dispozițiile alin. (1) nu limitează posibilitatea beneficiarului de a recurge la alte mijloace juridice de apărare ale creditorului în caz de neexecutare a obligației*.”
36. Potrivit art. 1242 alin. (1) Cod civil ”*Prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeaşi sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date*.”
37. Din economia art. 1247 Cod civil reiese că ”*Împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract. Dacă nu au fost stabilite dobînzi, el are dreptul să restituie împrumutul şi pînă la expirarea termenului. O asemenea restituire are ca efect rezoluțiunea împrumutului. Împrumutatul trebuie să restituie bunuri de calitatea şi în cantitatea bunurilor primite şi nimic mai mult, chiar dacă preţurile au crescut ori au scăzut. În cazul în care a împrumutat o sumă de bani, împrumutatul are obligaţia de a restitui suma nominală primită fără a ţine cont de variaţiile valorii banilor. Dacă în contractul de împrumut nu este stabilit nici termenul de restituire, nici termenul de preaviz, împrumutul trebuie restituit în decursul a 30 de zile de la data la care împrumutatul a primit* ***cererea de restituire***.”

38. Din conținutul art. 10 Cod civil rezultă că ”*Persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară. Neexercitarea de către persoanele fizice şi juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege*.”
39. În textul art. 11 Cod civil ”*Buna-credință este un standard de conduită a unei părți, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere și luarea în cont a intereselor celeilalte părți la raportul juridic. În special, este contrar bunei-credințe ca o parte să acționeze în contradicție cu declarațiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declarații sau acel comportament*.”
40. Conform art. 16 din Codul civil ”*Apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin: a) recunoașterea dreptului; b) restabilirea situației anterioare încălcării dreptului și suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui; c) constatarea sau, după caz, declararea nulității actului juridic; d) declararea nulității actului emis de o autoritate publică; e) impunerea la executarea obligației în natură; f) autoapărare; g) repararea prejudiciului patrimonial și, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial; h) încasarea dobînzii de întîrziere sau, după caz, a penalității; i) rezoluțiunea sau modificarea contractului; j) neaplicarea de către instanța de judecată a actului ce contravine legii emis de o autoritate publică; k) alte căi prevăzute de lege. Metodele de apărare prevăzute la alin. (1) pot fi invocate dacă sînt întrunite condițiile stabilite de lege și, după caz, de actul juridic pentru aplicarea acestora*.”
41. Așa fiind, se reiterează că, pe de o parte, pârâtul nu a acționat potrivit Acordului din 21 februarie 2020 și nu a încheiat contractul de vânzare-cumpărare a societății comerciale, manifestând astfel un comportament contrar declarației sale din 21 februarie 2020, pe de altă parte, nici nu a restituit suma de 70000,00 Euro primită în scopul vânzării societății comerciale, părțile rămânând într-un raport juridic obligațional de împrumut, pornind de la premisele normative enunțate *supra*, instanța de judecată statuează că, reclamantul *****este îndreptățit să-și apere dreptul său prin revendicarea sumei de 70000,00 Euro din contul pârâtului.
42. Conform art. 776 Cod civil ”*Obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii*.”
43. În textul art.858 alin. (1) din codul civil este consacrat că ”Temeiul executării rezidă în existența unei obligaţii.”
44. Potrivit art. 901 alin. (1), lit. a) din același cod ”*Atunci cînd, fără justificare, debitorul nu îşi execută obligaţia, creditorul poate, în condiţiile legii şi, după caz, ale contractului, la alegerea sa: să ceară executarea silită a obligaţiei*.”
45. În conformitate cu art.6 din Codul de procedură civilă ”*Instanţa judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăţilor şi intereselor legitime prin somare la executarea unor obligaţii, prin declararea existenţei sau inexistenţei unui raport*

juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalităţi, prevăzute de lege."

46. Interpretând într-o manieră coroborată ansamblul normelor legale citate *supra*, raportat la situația de fapt constatată pe parcursul examinării cauzei, instanța de judecată concluzionează că, pârâtul poate fi somat de către instanță la executarea silită a obligației de a restitui reclamantului suma de 70000,00 Euro.
47. Pentru considerentele care precedă, instanța de judecată va admite ca întemeiată pretenția cu privire la încasarea de la pârâtul ***** în beneficiul reclamantului *****Vasile a sumei sub formă de datorie în mărime de 70000,00 Euro.
48. Conform art. 934 alin. (1) Cod civil "*Creditorul are dreptul la despăgubiri pentru întregul prejudiciu cauzat prin neexecutarea obligației, cu excepția cazului în care debitorul demonstrează că neexecutarea este justificată*."
49. Potrivit art. 936 alin. (1), alin. (2) Cod civil "*Despăgubirile pentru prejudiciul patrimonial cauzat prin neexecutarea obligației reprezintă suma de bani care va pune creditorul, pe cît este posibil, în situația în care s-ar fi aflat dacă obligația s-ar fi executat în mod corespunzător. Aceste despăgubiri acoperă dauna suferită real (inclusiv cheltuielile suportate și reducerea valorii bunului) și profitul ratat de creditor. Creditorului îi revine sarcina de a demonstra mărimea prejudiciului pentru care cere despăgubiri*."
50. În textul art. 942 alin. (1), alin. (2) din același cod este reglementat că "*În cazul în care o sumă de bani **nu este plătită la scadență**, creditorul are dreptul la dobîndă de întîrziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenței plății pînă la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin. (2) ori la o altă rată prevăzută de dispozițiile legale speciale. Rata dobînzii de întîrziere este egală cu rata prevăzută la art. 874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu toate acestea, dacă înainte de scadență obligația pecuniară era purtătoare de dobîndă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobînzii de întîrziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art. 874 cu rata dobînzii prevăzute de contract*."
51. Este de reținut că, pe parcursul examinării cauzei, avocatul Mustea Constantin, în interesele reclamantului, a invocat că, data scadentă de restituire a sumei de 70000,00 Euro este 21 mai 2020, dată până la care, potrivit Acordului privind intenția de vânzare-cumpărare a întreprinderii ca un complex patrimonial din 21 februarie 2020, pârâtul urma să perfecteze actele de vânzare a societății comerciale, avocatul susținând în cadrul ședinței de judecată că, în cazul în care pârâtul nu a realizat intenția de vânzare a societății comerciale până la 21 mai 2020, urma tot până la această dată să restituie suma de 70000,00 Euro, astfel, invocând că pârâtul este în întârziere din 21 mai 2020, calculând o dobândă legală de întârziere în sumă de 37416,92 Euro, pentru perioada 21 mai 2020-26 iunie 2023.
52. Cu privire la cel din urmă aspect, instanța de judecată va accentua că, în înscrisul prezentat în judecată, cu titlu de Acord privind intenția de vânzare-cumpărare a întreprinderii ca un complex patrimonial, a fost expres indicat că, până la data de 21

mai 2020, pârâtul se obligă să perfecteze actele în favoarea lui *****și nu restituirea sumei de 70000,00 Euro. Mai este de accentuat că, prin înscrierile ulterioare, din 28 aprilie 2020, prin care pârâtul, în esență, recunoaște obligația de rambursare a datoriei de 70000,00 Euro, astfel susținând și partea reclamantă, că ulterior, antecontractul s-a transformat în recipisă de împrumut, părțile nu au convenit asupra unei dăți până la care s-ar fi obligat pârâtul să restituie datoria de 70000,00 Euro.

53. Concomitent, este de evidențiat că, din lucrările judiciare ale dosarului, nu se dovedește nici faptul că reclamantul ar fi formulat pârâtului cerere de restituire a împrumutului, precum este reglementat art. 1247 Cod civil citat *supra*.
54. Din economia art. 861 alin. (1) Cod civil ”*În cazul în care termenul de executare a obligaţiei nu este determinat şi nici nu rezultă din natura acesteia, creditorul are dreptul de a pretinde oricînd executarea ei, iar debitorul este îndreptăţit să o execute oricînd*.”
55. Potrivit art. 1100 alin. (1) Cod civil ”*Contractul trebuie interpretat pe principiile bunei-credinţe*.”
56. Având în vedere că, la 28 aprilie 2020, pârâtul a făcut înscrierea prin care a recunoscut obligația de a rambursa datoria în sumă de 70000,00 Euro (f.d. 35), fără a se indica în concret o dată scadentă până la care s-a obligat să restituie suma, având în vedere că, reclamantul nu a formulat o cerere de restituire a împrumutului în condițiile art. 1247 Cod civil până la promovarea acțiunii în judecată, instanța de judecată apreciază că, începând cu 28 aprilie 2020, creditorul are dreptul de a pretinde oricând executarea ei, iar debitorul este îndreptățit să o execute oricând. La caz, reclamantul nu a demonstrat data scadentă de restituire a împrumutului.
57. Procedând la o astfel de analiză, instanța nu va reține ca fundamentate alegațiile părții reclamante referitor la punerea în întârziere a pârâtului, prin urmare, instanța conchide că, reclamantul nu are nici temei faptic și nici temei juridic de a solicita de la pârât încasarea dobânzii legale de întârziere, prin urmare, instanța va respinge pretenția cu privire la încasarea de la pârâtul ***** în beneficiul reclamantului *****Vasile a sumei sub formă de dobândă legală de întârziere, în mărime 337416,92 Euro, calculată pentru perioada 21 mai 2020 – 26 iunie 2023, ca neîntemeiată.
58. Pentru aceleași raționamente, ținând cont că, în speță, nu a fost demonstrată data scadentă pentru restituirea datoriei în sumă de 70000,00 Euro, instanța va respinge ca neîntemeiată și pretenția cu privire la încasarea de la pârâtul ***** în beneficiul reclamantului *****Vasile a sumei sub forma de prejudiciu cauzat de evoluția indicelui prețurilor de consum (rata inflației), în mărime de 31505,19 Euro.
59. Cu privire la cel din urmă aspect, mai este de reținut că, cu privire la prejudiciul cauzat de evoluția indicelui prețurilor de consum (rata inflației), reclamantul ar fi trebuit să demonstreze în concret în ce constă prejudiciul cauzat de rata inflației, sau reclamantul ar fi trebuit să demonstreze că, deoarece nu a primit la scadență suma de bani datorată de la pârât, el a omis să reinvestească banii într-o oportunitate profitabilă, însă reclamantul a eșuat să demonstreze faptul dat.

60. În conformitate cu art. 82 Cod de procedură civilă, ”*Cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei*.”
61. Potrivit art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă ”*Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului*.”
62. Din articolul 90, lit. i) Cod de procedură civilă ”*Din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: cheltuielile de asistenţă juridică*”
63. Din articolul 96 alin. (1), alin. (11) Cod de procedură rezultă că, ”*Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat*.”
64. Actele cauzei atestă că reclamantul *****, în vederea asigurării dreptului la apărare, a contractat avocatul Mustea Constantin (f.d. 2), astfel, se reține cu certitudine necesitatea adjudecării cheltuielilor de asistență juridică.
65. Instanța atestă că, cheltuielile de asistență juridică enunțate au fost realmente angajate și se dovedesc prin nota de plată seria QL Nr.647442 din 16 mai 2023. (f.d. 5)
66. Sub aspectul evaluării mărimii solicitate spre compensare, se conchide că, valoarea de 10000,00 lei corespunde criteriului de rezonabilitate.
67. Instanța de judecată consideră că, cheltuielile de asistență juridică suportate de reclamant au fost necesare.
68. Astfel, ca parte căzută în pretenții, prin prisma art. 94 și art. 96 din Codul de procedură civilă, pârâtul ***** va fi obligat la compensarea cheltuielilor de judecată sub forma taxei de stat în cuantum nu mai mult de 25 000 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 10000,00 lei, în beneficiul reclamantului.
69. În conformitate cu art. 236, art. art. 238-241 Cod de Procedură Civilă, instanța de judecată

hotărăște:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată înaintată de către *****împotriva lui *****, cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată, ca întemeiată.

Se încasează din contul lui ***** în beneficiul lui *****suma de 70000,00 Euro (șaptezeci mii euro, 00 bani), convertiți în lei moldovenești conform cursului BNM la data executării hotărârii judecătorești, cu titlu de datorie și cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în sumă de 25000,00 lei (douăzeci și cinci mii lei,00 bani) și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 10000,00 lei (zece mii lei, 00 bani).

În rest, cererea de chemare în judecată se respinge ca neîntemeiată.

Se explică dreptul părților şi participanților la proces de a solicita hotărârea redactată în cadrul termenului de decădere de 30 de zile.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile, din momentul pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru.

Președintele ședinței,
judecătorul Russu Natalia